

ERDELYI MAGYARÁG

Feladv. szerkesztő:

Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden reggel.
Szerkeszt. órák: du. 6-11 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Oradea (Nagyvárad), A. Iancu (Kossuth-u.) 10. Telefon: 390.

Ara 1 lej

II. évfolyam 261 sz.

Kedd

1933 Szeptember 19

Goga Berlinben Hitlerrel tárgyal, Cuza „nemzeti szocialistá“-nak kereszteli át pártját

Minden ut a fascismushoz vezet

A bukaresti sajtó támadja Gogát, aki berlini utjával kiváltotta a franciák haragját. Mihalache kijelentette, hogy őt nem a kormány, hanem a lej sorsa érdekli. -- Maniu megfujta a harci riadót

Felfüggesztették állásától a Mezőgazdasági Hitelintézet igazgatóját

A belpolitikai front központjában továbbra is a kormányon belüli viharzások állnak. Nem változott semmi, az ellenfelek éppen úgy leplezik erőiket mint eddig és a kívülállók csak azt látják, amit láthatóvá tesznek. Nem hiába nevezi egy bukaresti lap ezt a válságot a „legfűrebb válságnak“, mer tilyen belső forogás még nem börtötta fel egy kormány nyugalmát sem. A jelen pillanatban nyugalmi állapotban vagyunk, de ez az állapot csak ideiglenes. Viharok előtt állunk.

Maniu új akciót kezd

Bukarest, szeptemb. 17.
A „Cuvantul“ értesülése szerint Maniu nem szeretné a parlament elé vinni a belső szakadást. El akarja dönteni a harcot és az ország közvéleménye előtt szándékszik bizonyítani, hogy akciója tömegekre támaszkodik. Már a legközelebbi alkalommal országos akciót indít be, amikor is újból gyűléseket tartanak és tömegdemokráciát terveznek. Aból az óvatosságból, ahogy Maniu a döntő akció háttérében meghúzódott, a lap arra következtet, hogy az előkészítő munka még nincs befejezve.

MIT MOND MICHALACHE?

Bukarest, szeptemb. 17.
Az „Adeverul“ közli Michalache nyilatkozatát. A volt belügyminiszter hangsúlyozza, hogy ő nem ellensége a kormánynak.
— Engem csak kizárólag a lej érdekli, mert a lej sorsa döntő lehet az ország helyzetére. A valutánk sorsa viszont a kormányt is kell érdekelje. Meg vagyok győződve álláspontom helyességéről és remélem, hogy követni fognak. Moldovan Valér is nyilatkozott egy lapnak, a szovétai tanácskozásról.
— Tragikus alternatíva állt elő jelentette ki. Gonosz kezek éket akartak verni, két olyan régi politikai barát közé, mint Maniu és Vaida. Ez azonban nem sikerülhet, ennek nem szabad sikerülni.

MÁR A BUKARESTI SAJTÓ IS FEL A FASCIZMUSTÓL

Az utóbbi napok idegesítő jelenségei között első helyet foglal el a fascista ragály gály terjedése. Tatarescu ezredes és Goga látogatása Hitlernél, illetve Mussolininál, arra vallanak, hogy Romániában erős áramlat indul meg. A bukaresti lapok már aggodalommal figyelik a fejleményeket és óvatosságra intenek. Különösen az antiszemita költő, Goga berlini látogatása váltott ki rosszalást.

— Goga kapcsolatai az udvarról közismertek — írják a lapok. Ezt a kapcsolatot viszont külföldön is nagyon jól ismerik és így Goga látogatása félreértésekre adhat al-

kalmat, ami a román-francia jóviszonyt illeti. Goga meg kellett volna gondolja kapcsolatait.

FELFÜGGESZTETTEK ÁLLÁSÁBÓL NASTAT, A MEZŐGAZDASÁGI HITELINTÉZET IGAZGATÓJÁT

Bukarest, szeptemb. 17.
Emlékeztet a kormány és a Mezőgazdasági Hitelintézet közötti konfliktus, amely azzal végződött, hogy a kormány a hitelinté-

zet ellenkező határozatát figyelembe nem véve, az állami gabonaértékesítés céljaira felhasználta a Banca Natională a hitelintézet nevére elhelyezett összegből 900 millió lejt.

A hitelintézet a konfliktus végén békésebb hurokat kezdett pengetni, sőt utólag bele is ment a 900 millió átengedésébe, de a késői megtérés már nem változtathatta meg a pénzügyminiszter azon szándékát, hogy a hitelintézet kormányzóját, Al. Nastát felfüggesztse állásától.

A renitens földhitelintézeti kormányzó eltávolítása most történt meg és pedig egyszerűen a kinevezési dekrétum hatálytalanságával. Az erre vonatkozó pénzügyminiszteri rendelet a hitelintézet alapszabályainak 20-ik szakasza értelmében összeférhetlenséggel indokolja a kinevezés hatálytalanságát.

Az Unversul gunyosan megjegyzi, hogy csodálatos hogy a kormány eddig nem vette észre ezt az összeférhetlenséget.

A cuzista párból nemzeti szocialista párt lesz

Bukarest, szeptemb. 17.
Az ifjú Cuza felvetette azt az eszmét, hogy a cuzista párt nevét változtassák nemzeti szocialista párttra. Az eszme még eddig nem nyerte meg a párt többségének tetszését, sőt az öreg Cuza is ellene van. A fiatal Cuza viszont azzal érvel, hogy csak az új névvel hódíthatnak tömegeket. A kérdés felett pártkongresszus dönt.

Dollárpánik a párisi tőzsdén

Páris, szeptemb. 17.
Az amerikai inflációrl. terjesztett hírek nagy dollárpánikot idéztek elő a pénteki tőzsdén. Záratkor egy dollárért már csak 17.20 frankot fizettek, ami a párisi tőzsdén

jegyzett legalacsonyabb dollárfolyam. Igen lánghán alakult az angol font is. Egy font sterlingért 81.42 frankos nyitás után, záratkor már csak 80.80 frankot fizettek.

A kisantant részére

Új gazdasági tervet dolgoz ki Benes

Prága, szeptemb. 16.
A prágai lapok Benes új gazdasági tervéről számolnak be, amelyet a cseh külügyminiszter a szinajai értekezleten fog bemutatni. A terv pontos módszereket dolgoz ki a kisantant államok termelésének szabályozására. A lapok szerint Magyarország is csatlakoznék a tervben lefektetett gazdasági

együttműködéshez, mely elősegítené a dunai államok talpraállítását.

A belgrádi lapok ezzel szemben azt a hírt özlík, hogy a szinajai konferenciát egyáltalán nem tartják meg, mert a kisantant külügyminiszterei ebben az időpontban Genfben lesznek és így az értekezletet is ott tartják meg.

Carnera Paolinóval mérkőzik

Róma, szeptember 17.
Carnera a Rex luxushajó fedélzetén utazik Nápolyba, 23-án teszi olasz földre a lábát. Tekintettel arra, hogy a világbajnok Romában Paolinóval, a spanyol favágóval mérkőzik, az olaszok a legnagyobb körültekintéssel készítik elő Carnerát a nagy összecsapásra. A Rex fedélzetén külön tréningtermet készítettek ászmára, olasz földön pedig a Farnesia tréningtáborban helyezik el, ahol a nehézsúlyú De Carolis és Baggiani lesznek a sparringpartnerei.

Hitlerék megállapították

Schaffer árja

Berlin, szeptemb. 17.
Schaffer Alfréd az IFC Nürnberghez szerződött. A tréneri szerződésben három érdekes pont van. Schaffernek engedélye van arra, hogy Németországban mint tréner működhesse, a magyar-német viszonyossági szerződés alapján a magyar alattvalót úgy tekintik, mintha német állampolgár lenne, végül Schffer német származású és árja.

Kérje mindenütt a
GOLF borotva-pengét!
(az acélipar legteljesebb alkotása)
és öröme lesz a borotválkozásban.
Minden szaküzletben kapható!

Új sportegyesület Nagyváradon

Nagyvárad, szeptemb. 17.
Közlöttük, hogy a Phoebus Vasöntőde és Gépgyár munkásainak kezdeményezésére megalakult a Vasas Sport Club, amelynek futbalcsapata már eddig is jelentős eredményeket ért el. Az egyesület vezetősége ennek alapján elhatározta, hogy az alakuló közgyűlés megtartása után megteszi a szükséges lépéseket, hogy a szövetség tagjai közé felvegyék és így valószínű, hogy az őszi szezonban már játszik a bajnokságért a csapat. A Vasas Sport Club alakuló közgyűlését ünneplő keretek között tartja meg szeptember 24-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a Városháza kis tanácstermében.

RADIOMŰSOR

HETFO

BUDAPEST. 6.45: Torna. Utána: gramofon. 10: 1. Hogyan lehetett "biztosan" nyerni a kis lutrin. 2. Szőnyegmegóvás. (Felolvasás). Közben: Gramofon. 12.05: Haris Győző vokálkvartettje. 1.30: Bura Sándor és cigányzenekara. 3.30: A rádió diákléírása. 4: Asszonyok tanácsadója. 5: Vidéki kepek. Előadás. 5.30: Gramofon. 6.15: Német nyelvoktatás. 6.45: Herz Lili zongorázik. 7 és 30: Zilahy Lajos elbeszélése. 8: Bertha István szalónzenekara. 9.15: Időjelzés, hírek. 9.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 10.20: Időjárásjelentés. 11: Jazz-zenekar.

KEDD

BUDAPEST. 6.45: Torna. Utána: gramofon. 10: 1. Történetek az orosz síkságról. 2. Hamisított műalkotások. Közben gramofon. 12.05: Walter Margit énekel, Weicherz Irén hegedül, zongorakísérettel. 1.30: Állattalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 4: B. Czeke Vilma mesél. 5: Kunira Simi és cigányzenekara. 6.30: Francia nyelvoktatás. 7: Budapesti Hangverseny Zenekar. 8.30: A legenda nő. Elbeszélés. 9: A rádió kis színháza. Téli virágnylás. Rádiójáték egy felvonásban. 9.45: Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. 10: Magyar trió. 10.50: Trió-zene kávéházból.

S mindez 70 lejért

Bestiális rablógyilkosság Csernovic mellett

Álarcos rablók megkötözték, petrolummal leöntötték majd meggyújtották áldozatukat

Csernovic, szeptemb. 17.
Megdöbbentő kegyetlenséggel végrehajtott rablótámadás történt Vilancea községben. Ivan Auril gazdákodóval. Mindenki tudta, hogy sok pénze van és Auril gyakran mondogatta, hogy rablástól fél. Tegnap éjjel aztán bekövetkezett amitől félt. Éjfél egy óra körül három álarcos ember hatolt be hozzá és követelték, hogy adja elő a pénzt. Auril megtagadta, mire a rablók földrepergették, leöntötték petrolummal és meggyújtották a ruháját. Közben felkutatták a házat, de csak 70 lej találtak. Az eredménytelen hajszát követően eltávoztak, de az egyik rablóba volt annyi emberség, hogy egy leplet dobott Aurilra, amittől az égő ruha elaludt. A szerencsétlen ember így is rettenetesen összeégett és haláluk szállításra a kórházba, ahol égési sebeibe bele is halt.

tötték petrolummal és meggyújtották a ruháját. Közben felkutatták a házat, de csak 70 lej találtak. Az eredménytelen hajszát követően eltávoztak, de az egyik rablóba volt annyi emberség, hogy egy leplet dobott Aurilra, amittől az égő ruha elaludt. A szerencsétlen ember így is rettenetesen összeégett és haláluk szállításra a kórházba, ahol égési sebeibe bele is halt.

Megjárta Kolozsváron a politikus csizmadia

Petringenaru Motu csufos kudarca

Kolozsvár, szeptemb. 17.
Az egész országban Nagyváradon éppen úgy, mint Temesváron és Aradon jól ismerik Petringenariu Motut a hírhedt „cipész politikust”. Kalandjai és zavaros ügyei révén egy másuttan kellett elhagynia az erdélyi városokat, míg végül Bukarestben állapodott meg. A multh éten aztán ismét megjelent Kolozsváron, ahol mint „inspektor” összehívta a

kolozsvári román cipészeket. A derék iparosoknak valami bukaresti kiállítás propagált, de kevés sikerrel.

— Magával nem állunk szóba! — Adja vissza az alsónadrágot, amit kölcsönadtam magának! — kiáltották feléje.

Petringenariu nem sértődött meg, de eltávozott. Most Aradon és Temesváron folytatja útját.

Szamosujvárszenzációja

Kitett gyermek a tanfelügyelő háza előtt

Egy nagyváradi fiatalember volt a gyermek apja, aki otthagya a kétségbeesett anyát

Dés, szeptember 17.
Pop Virgil szamosujvári tanfelügyelő, amikor reggel kilépett udvarára, ismeretlen két-három éves kisfiút talált, aki félig megdermedve feküdt a ház előtt. A tanfelügyelő ölébe vette az öntudatlanul fekvő gyermeket és bevitte a szobába, ahol ágyba fektette. Ezután értesítette a rendőrséget és így kiderült, hogy a kisfiú Berkovits Eugénia 19 éves leány gyermeke. A leányt a gyermek apja egy Zolti Ábrahám nevű váradi fiatalember otthagya és elkeseredésében vízbe akarta magát vetni gyermekével együtt. Ebben a tettében egy arra járó vasutas megakadályozta, majd elkérte gyermekét s azt a tanfelügyelőhöz tette be.

Bűncselekmény hiányában

Felmentettek a kémeri jegyzőt

Nagyvárad, szeptemb. 16.
Még 1928. decemberében történt, hogy Hermann Sámuel kémeri kereskedő arra kérte Podor Vasile jegyzőt, hogy szesz szállításához szükséges brosurákat és egy 7528 lejről kiállított nyugtát adjon neki, mivel másnap hajnalban pálinkát akart vinni Nagy károlyba. A jegyző jóviszonyban volt a kereskedővel és ezért bizva benne, több napi bárcát is adott neki. Az időközben beállt esőzés miatt Hermann nem szállíthatott és pár nap múlva visszaadta az iratokat a jegyzőnek, aki azokat olvasatlanul tépte össze. Hermann is csak később vette észre, hogy a hét és fél ezer lejes nyugta nála maradt.

Az idő múlt és a jegyző és Hermann között viszály tört ki. A kereskedő ekkor bosszúból rávette a kémeri parasztoakat, hogy jelentésük fel a jegyzőt sikkasztás miatt. A zilahi törvényszék a jegyzőt a nyugta alapján el is ítélte hat hónapi börtönre.

Felbontás folytán került az ügy a nagyváradi tábla elé, ahol Hermann beismerte,

hogy az összeget nem fizette be és a feljelentés bosszu műve. A táblai tanács Podor Vasile bűncselekmény hiányában felmentette.

Oszlásnak indult női hullát találtak a szovátai erdőségben

Dicsőszentmárton, szept. 17.
A szovátai erdőségekből fát szállító szekelyek porzalmas leltre bukkantak a hegyek között. Az egyik patak partján amint a fával megrakott szekerekkel a falu felé közeledtek, egyik bokor tövében női hullát találtak. A negyven év körüli nő holtteste napok óta feketett a bokor alatt mert már oszlásnak indult. Közben az erdei vadak, s madarak, kutyák is kikezdtek. A csendőrség bevezette a nyomozást.

Borbélysztrájk készül Nagyváradon

A borbély-munkások a borra való-rendszer eltörlését követelik. -- Egy millió darab Gillette-pengét akar piacra dobni egy nagyváradai kereskedő

Nagyvárad, szeptember 17

Melyik az az ipar, amelyik a legjobban érzi a gazdasági válságot? Gondolkodás nélkül felelhetjük erre a kérdésre, hogy a borbélyipar. Cipő, ruha csak kell az embereknek, valahogyan kiszorítják a pénzt, a szüret, szabót nem lehet nélkülözni, de a borotválkozásról a legkönnyebben mond le az ember, a borbélyt lehet a legkönnyebben pótolni — Gillette pengével.

Ma már nagyon kevesen vannak olyanok akik nem sajátkezűleg borotválkoznak és a borbélyipar válságára mi sem jellemzőbb, minthogy — különösen a külvárosi borbélyműhelyekben már 4—5 lejért is lehet borotválkozni.

EGY MILLIÓ GILLETTE-PENGET VÁSÁROLT EGY VÁRADAI KERESKEDŐ BECSBEN

A nagyváradai borbélymesterek körében valóságos pánikot keltett az a hír, hogy Váradon valóságos Gillette-penge dömpingre készülnek. Egy közismert nagyváradai kereskedő néhány nappal ezelőtt Bécsben járt és ott nem kevesebb, mint

egymillió darab Gillette-pengét vásárolt. A Gillette-pengéket néhány lejért fogja a piacra dobni a kereskedő és elképzelhető, hogy az olcsó Gillette-t még az is kedvet fog kapni a sajátkezű borotválkozásra, aki eddig borbélyhoz járt.

Van azonban a borbély-iparban egyéb baj is.

SZTRÁJKRA KÉSZÜLNEK A BORBÉLYALKALMAZOTTAK A BORRAVALÓ RENDSZER MIATT

A nagyváradai borbélymunkások között már régebbi keletű az a mozgalom, amely arra irányul, hogy töröljék el a borra való-rendszert és borra való helyett magasabb fizetést kapjanak.

A borbélymunkások ugyanis lényegesen kevesebb fizetést kapnak, mint más munkások: a főnökök a fizetésből „levonják” a borra valókat is. A mostoha gazdasági viszonyok miatt pedig a borra való nagyon gyéren csurran-csappan.

Természetes, hogy a borbélymesterek nem teljesíthetik a munkások kívánságát, mert ha a béreket felemelik, a tarifát is fel kellene emelni és ezt — akkor, amikor hiába borotválhatnak még a tarifán alul is, nem megy az üzlet — nem tehetik meg.

A borbélymunkások mozgalma azonban egyre nagyobb mérvet ölt és komolyan számolni lehet azzal, hogy

rövidesen borbélysztrájk tör ki Nagyváradon.

A sztrájk kitörésének azonban van egy nagy akadálya: hogy a borbélyok nem sztrájkolhatnak egész egyszerűen azért, mert ezáltal

még többet rontanak a helyzetükön.

Hau gyanis a borbélyüzletek zárva maradnak, a borbélyok sztrájkolnak: a vendégek úgy segítenek magukon, hogy Gillette-pengével borotválkoznak még azok is, akik addig a borbélyműhelyekben borotválkoztak

Nincsenek iparostanoncok Nagyváradon

Bár nem szorosan a borbély iparra vonatkozik, de e helyen kell megírni a nagyváradai ipar hanyatlásának azt a szomorú szimpomáját, hogy Váradon alig van iparostanonc.

A váradai iparostanonc iskolába két évvel ezelőtt még kétezer iparostanuló volt beiratkozva, az idén összesen 300 iparostanonc jelentkezett, úgyhogy az iskola fentartása is veszélybe sodródott.

Mi ennek az oka? Hiszen a középiskolába, sőt az elemi iskolába is sokkal kevesebb gyereket irattak be a szülők az idén, mint az azelőtti években. Joggal feltehető lett volna tehát, hogyha a szülők nem iratják is

Ha pedig egyszer már hozzászoktak az emberek a Gilletterhez, nehéz újra becsalogatni őket az üzletbe.

A borbélymunkások és mesterek sorsa egyformán sanyaru. Szegény fejük, mégcsak nem is sztrájkolhatnak saját szakálukra.

kolába gyermekeiket, inasnak adják őket. Adnák is, de nincs aki alkalmazza.

A váradai iparosok nyomorognak, nemcsak segédek nem képesek tartani, de még egy inasnak az ellását, vagy fizetését sem bírják.

Sem iskola, sem mesterség: mik lesznek ezekből a gyermekekből? Csavargók.

Uramisten, szépen megyünk a télnek.

Autójához

alkatrészeket, felszereléseket, anyagokat legolcsóbban beszerezhet

I. J. KRAUSS S. autóműszaki irodájában
Bulv. Reg. Ferdinand 20,

Nő miatt lett öngyilkos Lichtmann Aladár, a kolozsvári Kishitelbank volt igazgatója

Nagyvárad, szeptemb. 17.

Beszámoltunk Lichtmann Aladár, a kolozsvári Kishitelbank igazgatójának tragikus öngyilkosságáról. Lichtmann Aladár a fürdő kádban lőtte agyon magát. Rapszodikus hangu bucsulevélben megírta utolsó óráinak érzéseit, de bucsulevélemben sem adott felvilágosítást arról, hogy miért követte el az öngyilkosságot. Az ügyészség lefoglalta a kolozsvári Kishitelbank üzleti könyveit, mert először természetesen az a gyanu merült fel, hogy a banknál hiányok lehetnek.

Lichtmann Aladárt Nagyváradon is jól ismerték, a fiatal bankigazgató gyakran megfordult a váradai társságokban. Váradai isme-

rősei körében az a vélemény, hogy Lichtmann Aladár nő miatt lett öngyilkos.

Blayer Jakab, a nagyváradai Kishitelbank igazgatója vasárnap átutazott Kolozsvárra, hogy átvizsgálja az ottani bank üzleti könyveit.

Több ezer teljesen meggyógyult és munkaképes igazolja kiváló hatását az Oláh Károly plébános által feltalált **Antiphthisin** általánosan enyhítő, tüdőbaj elleni gyógyszernek. Ismertető füzetet díjtalanul küld a gyógyszer készítője **Osváth Győző-szeriár, Targu-Mures—Marosvásárhely**

„Ártatlanok a Reichstag felgyújtásának vádlottai”

— hangoztatták a tanuk a londoni nemzetközi jogászbizottság előtt

London, szeptemb. 17.

A birodalmi gyűlés leégése ügyében nyomozó nemzetközi jogászbizottság a második tárgyaláson három ismert német emigránst halgatott ki: Grzeszinsky volt szociáldemokrata berlini rendőrfőnököt, Georg Bernhtrdt, a Vossische Zeitung volt főszerkesztőjét és dr. Breitscheid volt szociálista képviselőt, a birodalmi gyűlés szociáldemokrata frakciójának volt elnökét.

Mind a hárman azt vallották, hogy a kommunista vádlottak, akiket a német hatóságok a birodalmi gyűlés palotájának felgyújtásával gyanúsítottak ártatlanok és semmi közük a palota leégéséhez. Grzeszinsky és Bernhtrdt egyöntetűen azt vallották, hogy

dajkamese mindaz, amit Németországban a kommunista veszedelemről beszélnek.

Bernhard annak a véleményének adott kifejezést, hogy a kommunistáknak egyáltalán nem állhatott érdekükben a birodalmi gyűlés felgyújtása, annál inkább a nemzeti szociálistáknak.

A küszöbönálló lipcei pör legfontosabb vádlottjáról, Torgler volt kommunista képviselőről azt mondta Bernhard, hogy rendkívül megbízható, nagyintelligenciájú férfi akinek politikai tudása és éleslátása kizárja azt, hogy olyan örültséget követelt volna el, mint a birodalmi gyűlés felgyújtása.

Huszonötmillió autó fut Amerikában

Newyork, szeptemb. 17

Az amerikai autóstatisztika adatai szerint az USA területén 25 millió autó van forgalomban, ezek évente 300 kilométert futnak be, 50 milliárd liter benzin és másfél milliárd liter olajat fogyasztanak. Az autók részére évente 50 millió gummiabroncsra és 400 millió dollár értékű pótkatrészekre van szükség. Ezekkel a hatalmas számokkal dolgozó autóipar három és fél millió embernek ad kenyeret.



János bácsi

most csak van mondanivalója bőven. Nem panaszkodhat. Elég zajos a politikai élet.

— Ammán biztos. Hun Badacsonyba avatnak fel egy házat, hun Szováta fürdőn tartanak gyűlést, hun pejig Mihalache Kim-pulungban gyűn rá arra, hogy a lejbül, ha sok lenne, több lenne, a kormány meg Kallimanyesztiben tart minyisztertanácsot, csak éppen a fővárosba nem történik semmi, Bukarestbe mán nem politizálnak, így osztég reményünk lehet rá, hogy még mifelénk is történik valami politikai mozgalom, tegyük fel hogy legközelebb itt tarttyák a minyisztertanácsot.

— Mit gondol Maniu hivei megbuktatják a kormányt.

— Az ellenzik nem tutta megbuktatni saját hivei se fogják. Mer ha a képviselők elpártolnak Vaidátul, választatt új képviselőket, annyi mindig megmarad, hogy minyisztereket tuggyon kinevezni belőlük. Vagy ha esse, akkor átveszi az összes tárcákat, most is úgy is ü egy személyben a minyiszterelnök, meg a kereskedelmi minyiszter, még átvesz egy pár tárcát, oszt a végén Vajda lesz egyedül a párt, meg a parlament, meg a kormány, akkor oszt nem támadhatják se itt, se ott. Legfeljebb ha Vajda meg-támaggya a Vojvodot, de azt hiszem, hogy ők ketten hamar ki fognak békülni.

— Na és Mihalache, aki most már maga is az inflációt hirdeti, illetve a restabilizációt?

— Óvastam, hogy Lupu aszonta, hogy Mihalache, amig ü alutt, ellopta az ő programját és biztosan fel is fogja jelenteni mi-jatta a rendürsigen. En csak azon az egyen csudálkozom, hogy amig minyiszter vót Mihalache, hogy nem jutott eszébe, amit mán mijóta prédikálnak az országba, hogy szaporiccsák meg egy kicsit azokat a bankókat, csak most gyűtt rá, amikor mán régen nem minyiszter oszt biztosan neki is elfogyott a pizze.

— Olvasta, hogy a minisztertanács elhatározta, hogy nem folyósítanak többé munkanélküli segélyt senkinek.

— Már meg is beszéltem ezt a dögöt egy munkanélkülivel, aki aszongya, hogy írjuk ki, hogy tévedés van a dologban, mivelhogy eddig se folyósítottak. A nagyon üdvös dolog lesz, hogy közmunkákat csinálnak. Az is érdekes, hogy a tanítókat kioktatttyák jegyzőknek, a suszterekkel biztosan házat fognak építtetni, a munkanélküli kőműveseket pedig megtanítttyák autót vezetni. Gondolom azért szüntette be a kormány a munkanélküli segélyezést, mer a kormány ugyse veheti igénybe, neki ugyanis éppen elég munkát ad Maniu, meg Mihalache.

— Mit gondol, miért ment a magyar külügyminiszter Párisba?

— En nem tudom, tuggya a kánya.

APROHIRETLESEK

BIHARMEGYE több községe részére keresünk megbízható, lehetőleg családost emberket, akik az Erdélyi Magyarország és a Nagyvárad Friss Ujság állandó terjesztésével biztos, nyugodt megélhetést találhatnak. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

INTELLIGENS megbízható ügynökök és ügynöknők jó jövedelemmel körzeti megbízást kapnak. Ajánlatot „Jó jövedelem” jelíggel a kiadóba.

VETŐKARTYA érkezett és kapható Pásztor Ede papíráruházában. Oradea.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA

Hogyan lesz Zalányiból Herskovits

Személyazonossági igazolványt lopott és más neve alatt működött egy betörő

A rendőrség először az igazolvány tulajdonosát tartóztatta le, de hurokra került az igazi tolvaj is

Sikerült fogást csinált a rendőrség. A detektívek elfogták Zalányi Lajos régóta körözött betörőt, aki körülbelül egy félévvel ezelőtt az ügyészségről szökött meg.

A rendőrségre az utóbbi időben több feljelentés érkezett egy Herskovits Lajos nevű lakatos ellen, akit a feljelentések azzal vádoltak, hogy ő lenne a tettese a legutóbbi betöréseknek. A rendőrség őrizetbe is vette Herskovitsot, aki azonban a rendőrségen azt a meglepő vallomást tette, hogy nemcsak, hogy nem ő a keresett tolvaj, de ő maga

is lopás áldozata.

Zalányi ellopta az ő — Herskovits — személyazonossági igazolványát és azóta a betörő Herskovitsnak adja magát ki. Herskovits vallomása alapján a rendőrség hamarosan nyomára is akadt Zalányinak és elfogták. Megmotozása alkalmával megtalálták nál Herskovits személyazonossági igazolványát, amiben a fénykép ki volt cserélve, a születési évét pedig megváltoztatta. Zalányi egyelőre tagadja a terhére rótt betöréseket.

Göring: „Az ember eleshet, a zászló soha”

Mackensen a porosz államtanácsban

Berlin, szeptember 15.

Tegnap tartotta a porosz államtanács első ülését Berlin lobogódiszben öltözött ez alkalommal, különösen az Unter den Sinden házait lobogózták fel, amelyen át az államtanács tagjai elvonultak. Az ünnepi menetben volt Mackensen tábornok és Grota tengernagy is. Az ut mentén mindenütt diszszá-

zadok álltak. A menet élén az a rohamosztag haladt, amelyet 192-ban Göring szervezett és amelyet most maga Göring vezetett. Az egyetem kapuja előtt Göring az elkészített emelvényen rövid beszédet mondott, melyet a nemzeti szocialista jelmonddal végzett: „Az ember eleshet, a zászló sohasem.”

Lelőtte riválisát egy szerelmes legény

Csernovic, szeptemb. 17.

Ravancia községben halálos szerelmi dráma játszódott le. Vasile Cosman régóta haragban állt Dioniste Clein 21 éves legény-nyel. A harag oka az volt, hogy egy lányra szerettek bele. Szombat éjjel Cosman elhatározta, hogy tetten éri riválisát. Elment a

lakására, ahol már aludt Clein. Cosman akkor felzörgette és az ablakhoz hívta, amikor aztán Clein megjelent az ablakban, Cosman háromszor rásütötte revolverét.

A golyók átfúrták az áldozat gyomrát és kórházba szállítás után másnapra kiszenvedett.

Elragadtatással beszél odahaza Herriot Szovjetországról

Páris, szeptember 17.

Herriot Lyonban való megérkezése után röviden beszámolt görögországi útján szerzett benyomásairól. Herriot kijelentette, hogy Oroszországban megállapította, hogy a orosz nép csodálatos erőfeszítést fejt ki. A legendakivüli város, amit látott, Char-

kov volt. Ha valaki kérdezné, melyik a világ legmodernebb városa, akkor csak azt válaszolhatná, hogy Charkov. A városnak széles uccái vannak, gyönyörű parkjai és hallatlanul nagy terei, amelyek közül egyik 33 hektár nagyságu.

Ngerlázadás egy angol gyarmaton

15 ezer néger néz farkasszemet az angol megszálló csapattal Becsuana-földön

London, szeptember 17.

Fokvárosi jelentések szerint, négerlázadás fenyeget. A Becsuana-föld egyik néger törzsének főnöke, mint ismeretes, megkorbácsolásra ítélt egy európai embert, aki a törzs néger nőivel erőszakoskodott. A megkorbácsolás miatt az angolok büntető expedíciót küldtek Becsuaba.

Napokon át tartott a vizsgálat, melynek eredményeképpen Evans tengernagy csütörtök délután a következő ítéletet hirdette ki: Csekedi törzsfőnököt a fehér faj becsületének a megsértése miatt, megfosztja főnöki tisztességétől és örök időkre száműzi a Becsuana-földről. A fehér telepest, aki a vizsgálat megállapítása szerint valóban több erkölcselen merényletet követett el néger asszonyok és

leányok ellen, az ítélet szintén száműzetéssel sújtja. Az ítélet kihirdetésére közel 15 ezer becsuana néger gyűlt össze Merowe falu körül s amikor a tömeg megtudta, hogy a közszeretettnek örvendő törzsfőnököt kikergetik az országból, olyan fenyegető magatartást tanúsított hogy Evans tengernagy gránátüzrel fenyegetőzött, ha a tömeg nem oszlik szét azonnal.

Csekedi törzsfőnök a vérontás elkerülése végett, nagy beszédet intézett hiveihez és felkérte őket, hogy nyugodjanak bele az ítéletbe s őrizzék meg hidegvérüket. A néger tömeg végül is szétoszlott, a hangulat azonban az egész Becsuana földön rendkívül izgatott és attól kell tartani, hogy a négerrek lemeszárolják a fehér telepeket.